

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20879/2023
21.05.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Весне Мاستиловић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Марија Јоксовић из ..., против тужене Републике Србије - Високи савет судства - Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 110/23 од 16.03.2023. године, у седници одржаној 21.05.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 110/23 од 16.03.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 110/23 од 16.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду Прр1 427/21 од 19.10.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 19.04.2022. године. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име имовнске штете настале повредом права на суђење у разумном року исплати износ од 8.176,78 динара са законском затезном каматом од 02.11.2021. године па до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев у делу потраживања законске затезне камате на износ досуђене ставом другим изреке почев од 03.01.2002. године до 02.11.2021. године. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 64.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, тужилац је ослобођен плаћања судских такси.

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 110/23 од 16.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и тужене и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној применом члана 404. ЗПП.

Тужилац је одговорио на ревизију тужене. Трошкове ревизијског поступка није тражио.

Према члану 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11,...18/20) у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни суд у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом одлучено је о накнади имовинске штете која је тужиоцу изазвана повредом права на суђење у разумном року, којом је утврђено да је тужбени захтев основан, а тужена обавезана да наведену накнаду плати. О овом праву тужиоца судови су одлучили уз примену релевантних одредби материјалног права и побијана одлука је у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног касационог суда, односно Врховног суда, у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом. Побијана одлука је у складу је са Закључком усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, према којем Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно о стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Према допуњеном Закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 27.09.2019. године (којим је допуњен наведени Закључак) у погледу извршних дужника физичких и правних лица који не спадају у наведену категорију, нужно је утврђивати узрочно-последичну везу између повреде права на суђење у разумном року и неисплаћеног потраживања, те утврђивати да је управо искључиви разлог немогућности наплате тих потраживања неадекватно поступање суда.

Имајући у виду да је у конкретном случају утврђено да се ради о стечајном дужнику са већинским друштвеним или државним капиталом, као и да је тужилац доказала да су у питању ненаплаћена потраживања из радног односа настало у време када је предузеће било са већинским друштвеним или државним капиталом, одлучено је у складу са наведеним ставом Врховног касационог суда о одговорности Републике Србије. Из утврђеног чињеничног стања произлази да је законска затезна камата на главни дуг обрачуната пропорционалном методом за период од 03.01.2002. године до 31.07.2012. године те ни у том делу нема услова за преиспитивање одлуке у смислу члана 404. ЗПП. Указивање у ревизији на другачије одлуке Апелационог суда, не указују нужно и на другачији правни став изражен у тим одлукама, јер одлука о

основаности захтева у овој врсти спорова зависи од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају. Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

Тужилац је тужбу ради накнаде штете поднео 05.11.2021. године, а вредност предмета спора је 8.176,78 динара. Како се у конкретном случају ради о спору мале вредности, у којем вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, ревизија тужене није дозвољена применом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку.

На основу члана 413. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић